

Ssyli spěval,
Pilnje dželal,
Stronja cže
Swojbný statol,
A twoj živjatol
Gradny je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubošč ma;
Bóh pak žvérny
Psches spač měreny
Čerstwošč da.

Přech ty spěwasch,
Sswérnje dželásch
Wschédne dny;
Dženj pak živjath,
Duschi daty,
Wotpocžn ty.

S njebjieß mana
Přech czi khmana
Živnošč je;
Živa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokshew cže!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicjischčeřni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétetu pshedpłatu 40 np. dostacž.

Njedžela Reminiscere.

Luč. 9, 51.—56.

„Njewěscze, kajkeho ducha džeczi wój scže?“

Kaž je snate, wobmjesowa našch Sbóžnik ſvoje ſkutkowanje na ſemi woſebje na židovſki lud, dokelž mějesche po Božim žubjenju ſe židovſkeho luda žohnowanje ſa wſchě narody vſchińcž. Tež ſwojim wucžomníkam wón tole wobmjesowanje naloži; jeno w jedenliwych padach jako vſchiklad ſa vſchichodny čaž tele mjesy vſchekocž. To pak wón jeno ſkładnoſtne čzinjescze, a to tam, kdežž ho vomozypotrěbny kaž Jakub ſ nim bědžesche, prajizh: „Ja cže njepuschču, khiba ſo mje požohnujesh!“

Podobnje kaž vſchi ſpočatku ſwojeho profecziskeho ſkutkowanja bě ſebi našch Sbóžnik wotmyſlit, tež nětko, hdyž ho wono ſ ſwojemu kónzej bližesche, vſches Samariju vucžowacž. Wón chyzsche ſwiedžen ſelených hétow w Jeruſalemje ſwjeczicž. Samaritskim pak ma ſo hiſhcze ras ſawoptacze ſbóžnosče poſticžicž; ſnanu chyzsche našch ſenjeſ tež plody předawſkich wuſhywów widžecž. Teho dla pójla wón předy ſebje pójſkow, ſo bych u jemu w bližſhim Samaritskim měſtu hospodu vſchihotowali. Ale kaž Samaritsky njeběchu proſhyli: „Vſchińdž, ſenjeſe Jeſu, budž našch hóſcz,“ tak ſapomjedžichu woni proſchozemu Sbóžniku tež vſchijecze. Bě to do wutroby rěſazy napohlad, kajfiz ſo tež hiſhcze dženža wſchědnje wospjetuje. Kaf někotry dom, kaf někotry lud Jeſuža wot ſo ſtorfa! Kaf malá je licžba tých, kotsiz ſo modla: „Pój nutš, ty požohnowaný teho ſenjeſa; čežho dla ſtejſich ty wonkach?“ Psched

tak mnohimi durjemi Sbóžnik ſteji a podarmo ſlapa! Wone ho njewotewruja a proſtwa wo hospodu je ſ tym wotpoſaſana.

Dvaj wucžomníkaj, kotařž ſwojemu ſenjeſu woſebje bliſko ſtejſchtaj, brotraj Jakub starschi a Jan, ſo nad ſadžerzenjom Samaritských ſ hněwom ſahorichtaj a džeschtaj, ſo na Eliáša powolajz: „Senjeſe, chzesch-li, dha chzemoj rjeſhycž, ſo by wohen ſ njebjieß padnył a jich ſpalik.“ Tole roſhorjenje mějesche dobrý ſamýſl; vſchetož Samaritsky ſwiateho Ssyna Božeho, kotařž chyzsche ſ luboſcze ſ člowjeſtwu do ſmicerze hicž, wot ho ſtorfachu. Vſchivſnawacž dyrbimy tež tu luboſcž ſ Jeſužej, kotařž ſ tuteho ſadžerzenja rěči, teho runja to dowěrjenje na ſamžnu džiwocžinjozu móz a to ſurowjenje, kotařž chyzsche hnědom ſaſtupicž. Tola „ſurowy bycž je jeno dobre, hdyž ho vſchetož stanje wo dobre“ (Gal. 4, 18); ſurowjenju teju wucžomníkow bě ſo něſhto wot člowiſkeho hněwa vſchiměſhało, kíž njecžini, ſtož je vſched Bohom prawe. My ſoſnawamy to ſ ſenjeſoweho ſkutka a ſłowa.

Jeſuž ſo wobrocži a pohroſy jimaj. Tak wobhroſy wón něhdý wětram a morju; dha wſchitko wocžichny. Hiſhcze lóžo dyžli mórkę žołmy ſo wěſče žołmy hněwa we wutrobomaj roſhorjeneju wucžomníkow ſměrowachu. Tón ſenjeſ pak jeju hiſhcze njepuschči, vſchetož člowiſta wutroba je vſches měru khrobla; ale rjeſny ſ nimaj: „Njerěſtaj, kajkeho ducha džeczi wój ſtaj?“ Wón jeju Eliášej napschecziwo ſtaji, na kotrehož běſchtaj ſo powolaj. Ma žadyn pad pak wón Eliáša ſudžicž nochze, ale čhe prajicž: Hdyž Eliáš tak čzinjescze, dha ſtukowasche

wón w duchu sakonja, kotryž je pěston na mnje był; nětko pak bym ja ſam pschischoł, niz, ſo bych c̄łowjekow dusche ſkaſył, ale ſo bych je ſdžeržał; tak dyrbicze tež wó w drugim duchu ſkutkowac̄.

Schtož taj wuc̄zomnikaj chyzschtaj, budžishe pschecžiwo wérje a pschecžiwo luboſczi bylo. Majpredy pschecžiwo wérje; pschetož tón ſenjes wjedžishe, ſo dyrbiesche wón runje psches ſwoje cžerpjenje a wumrjecze, wot kotrehož bě motpokasane ſe ſtronj Samaritskich tak rjez ſpočat̄, do kraſnosče ſańcz a ſwoj ſkutk dokonječ; a hdyž wón powyscheny budže wot ſemje, poczehnje wón wſchitkich ſebi, potajkim drje tež tyhle ſaſlepjenych Samaritskich, kotsiž nětkle lědy wjedžichu, ſchtož cžinjachu. Luboſcž Sbóžniſej njedowola, tak krucze ſi nimi wobkhadzeč — wón džé njebe pschischoł, c̄łowjekow dusche ſkaſył, ale chyzsche je ſdžeržec̄.

Njezadajmy teho dla tež m y pschecžiwo Jeſušowym njeſcheczelam woheń ſi njebla, kaž to Jakub a Jan chyzschtaj, wuproſchmy ſebi wjele bóle woheń ſwiateje horliwoſče ſa bójsku wérnoſcz; a je-li ras nusne, ſo ſa mječom pschimam y pschecžiwo moza njevěry, dha njech je to mječ ducha, kotryž je ſkolo Bože. Wéra do powyscheneho Sbóžnika a dobýčerſka móz jeho ſkola naš našaw, ſo ſo wſchěch nawalnych ſredkow pschecžiwo njevérje wſdawamy.

Nawalne wuſtupowanje pschecžiwo njevěry by tež pschecžiwo luboſczi bylo. To Sbóžnik měni, hdyž rjeſnje: „Njevěſtaj, kaſkeho ducha džesczi wój ſtaj?“ džesczi ducha cžichomyſlneje luboſcze! Tehole ducha profeta Eliaš njevěſtche. Wón wſchak je wulke ſkutki dokonjal we ſwojim cžaſu, jako lutki ſam wojovalche pschecžiwo ſo roſſchérjazemu pohanſtu a motpadej wot Boha, — ale jeho ſredki a pucze njehodžachu ſo wjazh do noweho ſakonja. Khryſtuſowym duch je druhi: „Cžlowiſki bym njeje pschischoł, ſo by c̄łowjekow dusche ſkaſył, ale ſo by je ſdžeržał.“ Kóžde nawalne ſakroczenje je po tajkim pschecžiwo ſenjesowej woli, dokelž ſo ſi luboſczu njeſnjeſze, kotruž bym drugim winoježi. S cžim dha je naš Jeſuš ſebi dobył, ſo ſo nětko ſi radoſcuzu ſi njemu pósnamamy? Tola jeno psches tu luboſcž, kotraž jeho ſa naš do ſmjerſe cžerjeſche a kotraž hiſhcze ſa ſwojich njeſcheczelow proſteſche. Wſchitke ſredki, kotrež ſu pschecžiwo tutej Khryſtuſowej luboſczi, njemóža ſpomožne bycz, ale jeno ſchodus pschinježu. Duž mozuimy ſo ducha Khryſtuſowej luboſcze a ſkutkujmy w ſwojim žiwjenju kóždy cžaſ jako džeczi tuteho ducha!

K. A. Fiedler.

Ujedžela a ſwiaty džen.

Luby Bóh je ſi njebiež prajil:
Schesč dñjow, cžlowež, bym cži ſtajil,
Na tych prózui ſo a dželaj —
Sſedim ſe mſchi khodž a ſpewaj.

Cžesč mój džen a ſkolo ſwiate,
Twojej duschi ſi ſbožu date;
Schtož by ſkyschal ujedželu,
Duschi khleb je w tħdženju.

Schtóž to njecha, — žohnowanje
Najlepſche ſam ſebi kranje;
Tole, ſube džecžatka,
Sapischeze do pomjatka!

H. Z.

Ty dyrbisich ſwiaty džen ſwjecžic̄.

Wjeſna ſtawisna.

(Poſtracžowanje.)

Jan džesche nětko ſa Jurjom dō jſtwy. Tam tež rjane njetrjechi. „Mařka, pſchindž ras ruce ſe mni“, ſawola Jan žortniwe, „jow je něchtmo wohladac̄!“ Mařka ſpěchnje pſchishtocži, ale tež Herta a Jurij wezipnaj ſa njej ſtupiſchtaj. „Bohlej ras, Mařka,“ rjeſný Jan ſmějo, „by wěze ſwaze wjedžor hižom drémala, ſo by bernjaze běliſny ſa khachle cžiſnyla, a chyzsche je tola ſwinječu donječ; jeli ſo ſo i Bjarnatom jow na nje ſydnjeſch, dha maſch ſwinjazy khlewečk hotowy.“ Mařka a Bjarnat ſo lóſchtiwemu wujej ſmějeſchtaj, ſhrabaschtaj běliſny do ſorbiaka a bězeſchtaj won. Herta pak na džeczi ſwarjeſche, a Jurij ſo hněwaſche a haňbowaſche. Stwa podawaſche woprawdze hróſny napohlad. Wulke ložo bě hiſhcze tajke, kaž běchu dženž rano ſi njeho wuleſli; ſchěſzletna Hilžiczka ſi zylej mozu maleho bratska ſolebaſche, ſo by we ſwojich hiſhcze wot noz̄ ſem moſtrých pjetuſhlaſtach pſchejara njewrēſčezal, a tykaſche jemu ſi cžaſhami kížaly wuſol do hubki. Taſo Herta pſchezo dale ſwarjeſche a na nisu a prózu ſkorjeſche, ſnapſchecžiwi Jan khotnje: „Wój wbohaj cžlowjekaj ſtaj prawje wobžarowac̄.“ „Nó“, rjeſný Herta, „ja myſlu, wój tola tež butru tolsto maſac̄ njebožetaj.“ „Wo butſje ſo tež njerěči.“ poſtracžowaſche Jan; „ale poſluchaj ras, kaž ſo ta wěz ma: Schesč dñjow w tħdženju bym Mužez Jan, khudý dželacžer, tehdh budže wo luby khleb dželane, hacž tak pót ſi cžola běži, a wſchelke ſeniske ſtaroſeze cžahaju cži psches hlowu. Že ſyma kruta, dyribi měč ſenka nowu ipódnú ſuknicžku a Khryſcha jaku; mi ſamemu njebychu nowe ſchfornje ničo ſchfodžile, a Hana by pſche radý nowy kožuſhkf wſala. Tež dyrbjala horna komora ſo wobbičz a wulepičz, ſo Handrijej a Hanzy wuſchi njejmiersnjetej, a nowy plót wokoło ſahrody by ſo derje hodžil; Mětož huſy ſu hižom někotru rjadku roſteptale; a ſchtož teho runja ſtaroſeze ſa naš khudých ludži dale ſu. Hana ſo ſwěru ſobu ſtara; dom a džeczi drje tajki napohlad nimaju, kaž by to rada chyžla: tež budže jej to plokanje a myče, platanje, pěſtonjenje, rycze a ſopanje khetro kížale, woſzebje hdyž druhdy lobr na najeńkež knjeni pohlada, kiž po zylých dñjach w ſahrodze w khłodnizh byda. Ta praju, to wſchitko je dželawne dny; ale hdyž ſo ſobotu ſi ſwiatofej ſaſwoni, tehdh ma dželo a wſcha ſtaroſež kónz; wſchak mōžejch pónđzelu ſaſko ſapocžec̄, a maſch zylý tħdžen cžaſ ſi temu. ſſobotu wjecžor hižom budže wſchitko wumjeczenie a do rjada ſporane. Džecžatka budu wumynte, njeđzelka draſta wukladžena, a na njeđzelu maja dom a džeczi tak ſwiedženſki napohlad, ſo mi a Hanje ſo wutroba w cžele ſměje; a tak je wot ranja hacž do wjecžora. Njeńkež knjeni ſbožowniſtha bycz njebož, haj ſamo kral niz. Njeđzelu ſměn runje tak woſzebni, jako najwoſzebnici ludžo; tehdh ſměn wſchitzy Bože džecži, a nimamy žane druhe powołanie, hacž jemu klužic̄, a ja chyžl ſo paſež, tajke wuſnamjenjenje njeuživane wostajic̄. Mlynekej bym wondano njeđzelu rjane njeſwocžo ſežinil, jako nimo jeho ſahrody džech; wón runje bony kladžeſche, a duž prajeſche ſe mni: „Mužo, wy byſhcze mi prawu luboſcž wopokaſali, hdyž byſhcze popoldnju ſchli moje běrný wobkopowac̄.“ Ta pak jemi hordže prajach: „Mlynekej, to je pschecžiwo mojej doſtojnosc̄i a ſo ſa mnje njehodži.“ Wón ſi wulki ſpodižwanjom na mnje hlaſaſche, haj runje tak kaž ty nětkle, Jurjo, ale roſemisch, ſchto ja ſi tmy měni? — (Nětk bu Jan ſe ſwiatej ſahorjenosc̄u naſpelnjeny, a recžeſche dale, kaž ſkleduje.) Naſch ſenjes Khryſtuſ je mje tak wjzoko poſběhnył a mje tak droho wukupil, ſo bych wěcznu ſbóžnoſcze psches njeho herbowal. Jurjo, wěcznu ſbóžnoſcze tola wérish? Nak mohli my wbohy khudži ludžo bjes teje wérhy naſche žiwjenje ſnjeſč, žiwjenje połne prózy a džela, ſtaroſeze a muſh! Haj, Jurjo, budžich tule wěru njeměl, hiſhcze dženža bych do wody ſkocžil. — Hdyž pak je wěra mój jeniczki troscht, moja jeniczka nadžija, dha tež ju nochzu ſi lohkej myſlu wot ſo ſtorſac̄; wjele bóle chzu ſa ſwojim ſenjesom a Sbóžnikom, kiž je ſam ſaložk tuteje nadžije, w luboſczi a ſwěrnoſczi khodžic̄; pſchetož žadhn cžlowjek njeje jeho naſležník a njeje ſchecžan, kiž jeho kaſnje ſi nohomai tepze. Wona rěka: „Ty dyrbisich ſwiaty džen ſwjecžic̄!“ Po prawym to žana kaſen ſi neje, ale prawje hnadny dar a baſam na tamne twjerde ſkolo: „W pocze ſwojego woblicza dyrbisich ſwoj khleb jěſcž!“ Kóžda ujedžela je tajki fruch ſbóžnoſcze, fruch njebiež, kotryž dyribi nam czežki tħdžen polžic̄; a hdyž nětko te 52 ujedželom a rózne cžaſy hromadu ſlicžimy, dha je

to hižom khétry džel wot lěta, hdjež móžemy kaž w njebježach živi bycž."

Hercze ſo ſylsy po ſizomaj ronjachu, kotrež pak pola njeje ženje twjerdze njebježach. Tež dženža njebě to hnuče, hdjež plakasche, wjele wjazy miersanje, ſo mjeſchtaj ſo Jan a Hana lepje na ſwěče dyžli wonaj. Dželo jej pokoja njewostaji, a ſwědomje tež niz. W jejnej wutrobje njebě žadyn mér, a wona ſo hinač troſhtowacž njewedžiſche, hacž piches ſdychowanje a ſkorženje. Jurjej pak bě ſo dawno hižom žolč pschelač. „So ſy ſwoje žive dny Besstaroſčiz Mots byl, dawno wěmy!“ prajesche hněwny, „Bóh wě, tak jeno ſwoje wački ſejiwisch, ſo njeſahlodža!“ „Haj, Bóh wě,“ ſnapshecziwi Jan měrnje, „a derje je, ſo wón to wě, a ſo to moja wěz njeje. Moja wěz jeno je, jeho kaſnje džeržecž, a Bóh we ſwojej wulkej dobročiwoſćzi njebudze ſej nicžo wote minje žadacž, ſchtož ja njemohł džeržecž. Tak ja ſwiaty džen ſwjecžu, a dan jemu ſo staracž, ſo moje džecži njeſahlodža. Ta tež njebych ſ temu ani proſčka pichicžimicž mohł, kaž tež Ty to njemóžech.“ „Tak? njemóžu ja ja nje dželacž?“ ſapadže jemu Jan hrubje do rěče. „A ſchto cži možy da ſ dželaniu?“ džesche Jan. „To ſo hižom namaka,“ — ſnapshecziwi Jurij trochu ſamoleny. „Jurjo!“ prajesche Jan ſ dželbranjom, „ja eže njecham ſ ſlowam naſabicež, kotrež cži ſ wutroby njeſchindu. Ty runje tak derje do Boha wěriſch, kaž ja; ty wěriſch, ſo je cži Bóh živjenje a ſtronovacž dał a hacž dotal ſdžeržal, ſo pak móže eže tež na khorolžo cžižnycž a twojej dželawej ruz̄ ſ měrej pichinjeſč. Ty tež wěriſch, ſo, hejſo-li to ſežini, tola twojim džecžom wěſeſe ſahlodžicž njeda. Wo to njeměj žanu staroſč; ſpýtaj, tak pónidže, hdjež njedželu po Božej woli živý ſy. Cžižn mytlu wot ſo, woblecž ſo njedželsku ſuknju, a pój ſobu ſe mſchi. A Herta, ty masch tež hiſcheze čaſha doſež; woftaj ſchath ſtejo, wottorhñ ſo pónidželu wot druhoho džela, plataj a plofaj jutſje, a cžižn dyž a dyž dželawý džen tak, to cži wěſeſe wjazy wunježe hacž twoja mſda. Schtož móžech piches pravý porjad ſalutowacž, to ſ zyla hiſcheze njewěſch. Ty dyrbischi ſebi khwile wſacž, tež ſwoje džecži ſ porjadej a ſ ródnoseži pohanecž, potom budže tak někotry fruch drasth mjenje trjebaný. — Herta! (jeho hlož bu mjeſki) ty wěſch, ja ſy m ſamaj pichetzo derje měnil.“

Hercze ſo ſažo ſylsy po ſizomaj dele ronjachu, a to nětko ſ woprawdžithm hnucžom, a Jurij, kž kaſanje, kotrež po tajſich roſtěčowanjach we ſwojej wutrobje čujiſeſe. hewač rad ſ někotrymi hordymy ſlowami poduſchesche, ſdasche ſo dženža wot Janowých bratrowých ſprawných ſlowow ſajath bhež, ſ najmjeñſhemu njeda wón jemu žane hrube wotmolwjenje, ale mjeležesche. Herta pak rjekly: „Pichichodnu njedželu woprawdže ſe mſhi póndu.“ „Pój dženža ſobu!“ prichesche Jan wutrobuje; „njewocžakuj ſ temu ſkneſej ſo wobročiž, a njewotſtorkuj to wot jenho dnja ſ druhemu. Dženža nimach žane wotdžerženje; ſchto wě, ſchto cži luby Bóh pichichodnu njedželu pōſczeſe! Pichetož hižom wječor móže wſcho hinač ſtejecž, hacž rano bě.“ — „Ach ſchto tež to!“ prajesche Jurij, „ſchto dyrbjal pōſlacz? Hdjež dženža njemóže, dha ju woftaj. Ta dženža tež njemóžu. Pichichodnu njedželu pónidžemoj ſ Božemu blidu, a pichy tym wostanje.“ — Nětko ſo pocža ſwonicž; Jan na wobeju ſrudnje pohlada, poſtrowi jej hiſcheze junfróč a dželashche ſo cžiſche wot njeju. Žeho wutroba žarowasche, ale jeho modlitwa ſa ſabludženeju bě cžim horzyscha; fruce ſtati wón ſwoju nadžiju na teho ſkneſa, kž pomha.

Hercze bu zyle ſtysko pich ſwojich ſchatach. ſwony ſažo wotlachu: „Pój pój, pój pój! a jej bě ſkoro, jako by chyła Bohu trózkač. Wón wolaſche, wona njepoſluchasche. — Jurjej ſo runje tak džesche, wón ſo ſ mytlu mjes ſemſcherſkých ludži njewěri a ſtejſeſe wočakujo ſady boſomeho ſeřka pich ſdvorowych durečkach. Pichichodnu njedželu pónidžech ſ Božemu blidu, troſhtowasche ſo. „Njewotſtorkuj to wot jenho dnja ſ druhemu!“ ſklyſchesche hiſcheze Janowý napominož hlož, „ſchto wě, ſchto móže tón ſkneſ mjes tym pōſlacz?“ Pój, pój! wotlachu tež ſwony. Tón ſkneſ wola ſ zunym, luboſzivym hložom; njepoſluchaschli, budže cže ſ možu cžahnyč dyrbjecž. „Njebudžče jako konje a jako mule, kž roſoma nimaju, kotrež wusda a hryſadlo dyrbischi do huby klasę, hdjež ſ tebi nochzedža.“

Jan besche dom njeporjada a ſnutſkowneho njemera wopuſtěſi a ſtupi nětko do ſwojeho ſamžneho doma, kotrež besche jemu fruch ſbóžnoſeſe, fruch njebjeſ. Hana ſedžesche ſe wſchěmi džecžimi w njedželskej dráſe ſched khežnymi durjemi w malym cžiſe ſumječenym dworje. ſtwine wotna ſtejachu ſwočinjané, ſloučne pruhi ſwěčzachu na jažne ſchpundowanje, a ſnapshecznym woknom

wějeſe wěſiſ ſlodiſtu wón ſejeſazhých roſtlinow dō jſtvoj. Hana fulſi běleſche. Hdjež bě předy w ſebi a wokoło ſo wſcho njedželſy pſchihotowala, njekazeſche dželo jejneju rukow ſnutſkowny mér jejneje duſche. Schyrnacželétna Khatržina mějeſche maczeſne ſpěwařſke, rubjeſchko a wonjeſchko w rukomaj a poſluchasche nutrniſe, ſak ſotſi a bratr maczteri khěrluſchowé ſchtuečki, wot wucžerja ſobotu jim naſdate, praſachu. Taſo ſo ſaſwoni, porucži Hana 12 lětnej Hanžy naſmloſchu ſotſiečku w ſolebzy a jědž pich wohnju, a džesche ſ mužom a druhimi tſjomi džecžimi ſe mſchi. Zyla ſwójba bě po prawym khuduſchka. Janowa jaſa běſche, jako ſo w njej weroval ſaſe, načorno-móbra, nětko pak bě ſo ſiaſniла a tkanina bě khětro widžecž. Hanina ſuknja bě plofana a tam a ſem pichewuſſa; wona bě hiſcheze ſejných ſlužobných lět a poſlavoraſche hiſcheze trochu ſmuhi cžerwjenojtých barbov. Tež džecžaza draſta bě jara khudobna. Ale wſchitko bě tak rjenje wuplofane, tak derje ſaplatane — ſ temu te jažne mjeſwocža, hladžy ſejeſane hlowy — ſo ſo Jan ſe ſwojej ſwójbu bjeſe wſchitkimi wuphſchenymi ſemſcherjemi hiſcheze wuſnamjenjeſeſe.

(Poſtracžowanje.)

Pucžowanje po Božim pišmje

abo

ſajſe myſkle nadendžech, Bože ſlowo cžitajo.

Podawa ſwěrny cžitar „Pomhař Bóh-a“.

1. Inhi Moſiakowe, 49. ſtaw.

(Poſtracžowanje.)

Hladajzy na Dana a na jeho wožudu pichje ſebi Jakub, ſo by Jeſhova jeho ſynam ſtajnje ſ pomožy byl, dokuž widžesche, tak ſměje ſo Danowý ſplah ſtajnje na wójnach bědžicž ſ najwjetſchim njeſpichceželom a podtločerjom Iſraelského naroda, ſ Filistijskím ludem. Dan njebě ani po licžbje ani po možy Filistijském doroſzený, teho dla tute doſhe pichetze a teho dla tuta nadžija, njewuſwobodžena wot ſtyskoſeſe.

Druži maja tute ſlowa ſa ſdychowanje wuſtateho a ſa nowymy možami ſo roſhladowazeho wótza, abo ſa wuſnacze, ſo wón wſchitko ſohnowanje, kotrež je ſynam pichidželil, wočakuje wot ſkneſeweje pomožy, abo ſa proſtiwu, ſo by Bóh wótza Iſraela bory ſbožowneho do njebjeſkeho raja dowieděl. Kaž pak by ſebi tež tute ſlowa wužožil, khmaňſcheho napiža njeje na Jakubowé živjenje, khiba tute ſdychowanje ſe ſeždenjom; tak je wón ſ nowa dopofaſał, ſo je wón cžlowjek nadžije.

Tak mam ſež my ſo nadžiſež, ſo Bóh ſwoju žyrkej wuſhowa a ji wupomha ſe wſchěch wichorow.

19. Gad, Silpiny ſtarſchi ſyu, po ſwojim mjenje ſróstny na wójnu a wobrónjeny, powjedže dobywacž ſ druhimaj narodomaj na naraňſchej Jordanskej ſtronje bydlazymaj wójſko a pichiwedže je, dobywſchi kraj, ſ wopjecžizu, tola tež w pósdiſtich cžaſach wuńdu ſ njeho hódní narjedníz na wójny.

20. Wot Ažera, Silpineho druhoho ſyna, kotrež bydli w Karmeſlich nížinach, na mórkim brjoch hacž do horojeſe ſidonskej ſtronje, hdjež roſtu krafne plody, pichetza, wino a woli, pichinidže rjany khléb, a wón budže kralej dobre kufki dawacž.

Kaž je Jakuba Sebulonowa ſprózniwoſć, ſjascharowa cželná ſenjoſež, Danowa ſažatka khrobloſež a Gadowa luboſež na wójnu namolwiala ſ roſhudej, tak Ažerowe ſeždenje, ſo možy ſtajnje někto dobre kufkacž. Roſhwětleny ſ duchom Božim je wón jažne ſpóſnal, kajki je kóždy ſ jeho ſynow, a je ſapschijal mjeno kóždeho, a ſ duchom wěſeſenja je wón wuhladał namrěſtvo kóždeho w ſlubjenym kraju a ſtaviſny jeho ſplaha, jako by ſo nětko piched nim ſtało.

21. Naſthali, Bilhyn ſdrugi ſyu, je pichetza jeleň; w ſwojim luboſzivym hórkim kraju budže, kaž ſwobodny jeleň, kotrež njeje nikomu njewónny, a dawa ſrane ſlowa; wón ma dary pěžnjerja a ſežnika, ſ kotrež wuńdu luboſne pěžnje a hnujaze ſlowa.

Kaž je wón ſam jako jeleň pěžnjerſki napohlad, tak ſu tež wſchě jeho ſlowa pěžnjerſke.

Stavishny Maſtalijoweho ſplaha ſu nam mało ſnate, ſo njeměny nadrobnje dopofaſał, ſo je Maſtalijowý ſplah byl ſplah ſežnjerjemi a ſežnikami mjes Iſraelskim narodom; tola móžemu

spomnicz na Deboru a Baraka, kotař staj, pobiwšchi Sijeru, Tabinoweho pólneho hejtmana, lubosny spěv spěvajo, a na to, so je so na Sebulonowych a Naſthaliových mjesach najprjedy pschi-powiedal evangelijs wo Khrystuſu a so ſu tež preni japoschtoljo wuschli ſ tuteho kraja.

22. Josef, Rahelinh preni narodzeny byn, budze roſež a ſo pschisporjecz a roſſcherjecz, ſo budze jeho macz, kotař je byla dolho njeplódnia w nim wjeſela macz ſwojich džeczi, a ſo tamna, kotař je wjele džeczi pomela, mjenujz̄ Lea, pornjo njej wotbywa, wón budze jako plódnij ſchom žadzeny pschi žorle, a jeho džowki thodža w knjeſtwje, doſelz je w měſtach a na wžach wſcho ſdohnje ſpo-možne ſarjadowane.

Efraim a Manaſez běſchtaj po liežbje najwjetſchej ſplahaj. mjeſchtaj wulku a rjanu krajinu a dónđeschtaj ſo wobzitej možy a wažnoſeži: to je, ſchtož Jakub Josefej jako žohnowanje pschidželi.

23. A hdy bychu runje tſelerjo jeho roſhněvali, a pschecžiwo njemu wojovali a jeho pschecžehali — běchu to jeho ſužodža a ſuaczi, jako dobri tſelerjo ſ profami Hagaritsz̄, Iturejsz̄, Kedarenjsz̄, Shrifsz̄ a druzi.

24. Dha wſchak tola jeho tſelba fruta wostanje a ramjenja jeho rukow ſyline; wón wuńdze dobycžerſz̄ ſe wſchech njeſcheczelſtich nadběhov; jeho prof wuleczi ſ kruteho njeſhablaže měſtina, a ramjeni njejuſtawatej, ſo móžetej ružy proki naſtaſejz̄, a wſcho to ſtawa ſo psches ružy mózneho Boha w Jakubje, doſelz je Bóh luby ſenjes ſpožčil móz ſwojeju rukow. ſ nich ſu wuschli paſthyrjo a ſamjenje w Israelu. ſ wobeju narodow Josefovemu wuńdu thmani wučerjo a mužojo, kruči jako ſkały, ſ kotrymiz ſo Israelske ſbože natvari. — Dopomí ſo na Eliaza, Eliu, Michu, Amoža, Joſiu, Gideona a druhich.

Nimale jažnje ſpomina Jakub na Josefovym wužud, ſak ſu jemu paſle wlaſli bratſja a Potifarowa žona, ſo je pschischoł do tajich čežnoſcžow. Tola ružy mózneho Boha w Israelu ſu jeho ſylnile. A tón, na kotrehož ſu ſo wſchitzh hřechili, je potom byl ſ paſthyrjom a pětovarjom wótznego doma, a je byl ſe ſaložerjom nětežiſcheho ſboža. Tola tute wožudh ſu jenož wobrubjenje abo podložk, niz paſ wopſchijecze wſchego teho, ſchtož ma ſo tu prajicž, wěſhceženje dživa na pschichod Josefovych potomnikow. Tež jím ſu ſo podobnje ſati wlaſle a njeſcheczeljo ſu na nich měrili, jako něhdý na jich wótza Josefa, ſtajnje lětaju nje-ſcheczelſke proki na nich. Tola jich njemóž po ſdaczu měni ſo pschezo ſažo do dobywazeje možy, pschetož ſenjes ſteji ſa nimi ſe ſwojej možu a wón je jich njeſhablažy ſtolp, kotrehož ſo džerža.

Tuta myſl klinči tež ſ pocžatka pschichodneje ſchtucži, hdyž ſo wſcha ſtvrba wola, ſo by byla ſe žohnowanjom ſa Josefa, a ſenjes nad ſtvrbu wola ſo, ſo by žohnowanju kaſyl, ſo by byle ſ Josefom. ſ tutej ſchtucžku pschekhadža Jakubowe džakne wo-pominanje na dobroth, jemu psches Josefa wopokaſane, a njeſažena wjeſeſož jeho živjenja, kotař je jemu ſławny pschichod jeho potomnikow ſarukowała, do woprawdžiteho žohnowanja.

(Pofracžowanje.)

Stawisny rekrut ſ lěta 1813.

(Po franzowſkim piža — ē—.)

(Pofracžowanje.)

Senjes Goulden bu khatnij, hdyž tajke ſlowa ſažlyſcha. Po-khmuři woblicžo a džesche wokomik poſdžiſcho:

„To džé je njeſbože, jara wulke njeſbože.... pschetož Josef je woprawdze thromy — ... to budža poſdžiſho ſ wěſtoſežu ſho-nicž... wón njemóže dleje hac̄ dwaſ dnjej marſchérowacž. Potom ſkhorí a ležo wostanje. To je njeprawda, čzeta, ſo macže tajke rěčze a ſo jemu tajku hubjenu radu dawacze.“

„Hubjenu radu?“ wona ſwarjeſche. „Wý chzecže po tajkim tež tajich mlodých ludži moricž?“

„Né“, wón ſapschecžiwi, njeſubuju wójny, wožebje tajke niz, w kotrejž ſtothkazý ſwoje živjenje ſa ſlawu jenicžkeho člowjeka ſhubja. Tute wójny paſ ſu nětko nimo. Nětko njewuſběhaju wjazy wojakow ſa ſlawu a dobyče nowych krajow — nětko ſo wo to jedna, ſwoju wótzinu ſitacž. Nětko drje ſebi wſchitzh měr pscheja, ale bohužel Ruzjo a druhe narody pschicžahnū naž nadpadnycž. Jim dyrbimy napſchecžiwo čzahnyč, hdyž chzemý naſchu wótzinu ſchkitacž. Haj, čzeta Marhatka, — jeli ſo ſo nusa

powjetſchi, bych ſo haňbowaſ do wukraja čeſknycž, hdyž mie wótzinu wola. A ſpomjatkuje ſebi: Čeſkanzow wſchudžom ſaz-pivaja. Tajki člowjek njeje ſwoje pschijluſhnoſeže pschecživo ſwojemu wótznemu kraje dopjelnil. My dyrbimy naſchu wótzinu lubowacž, tež tehdy, hdyž nam boſoſeže načzini.

Khwilkū ničo wjazy njeprajesche, ſ khatnym woblicžom ſo ſa bliđo ſydm.

„Wobjedujmy“, ſkónečnje džesche. Runje dwanacze bije. Čzeta a Khatržinka, ſydnataj ſo tam!“

Ssydnýchmy ſo a wobjedowachmy. Pschemyſlach ſebi ſlowa knjeſa Gouldena; ſdachu ſo mi prave a wěrne bycz. Po khwili džesche čzeta:

„A tola bych na Josefovym měſcze čeſknyla. Njebych ſo wo kraju ſtarala, w kothym ſo hospodarjo wuſběhuja, hdyž ſu ſo młodzeny wſchitzh wotwiedli!“

Tež paſ hnydom prajach:

„Poſluchajcze čzeta, wý wěſče, ſo ničo bôle njeſubuju, hacž měr a pokoj, ale ja njecham jako hanjeny, wot wſchitkých ſazpiwaný čeſkanz po zufych krajach čzefacž. Tola, hdyž Khatržinka to ſečze, chzu do Schwizy hicž...!“

Pschi tychle mojich ſlowach poſchecſche Khatržinka ſwoju hlowu, ſo by ſwoje ſyly ſched nami potajila a prajesche zyle mjelečo:

„Ja tež njecham, ſo tebi čeſkanz rěfau.“

„Derje“, jej wotmolwic̄, „nětko čzinju, ſchtož cži druzi, po-čzahnu ſi druhimi do wójny!“

Senjes Goulden njeprajesche ničo — jenož tole:

„Kóždy je ſwobodny a móže čzinicž, ſchtož ſo jemu chze, tola ſo wjeſelu, ſo Josef runje tak myſli, taž ja!“

Potom wſchitzh ſažy woněmjachmy a wokoło dwěmaj poſtaný čzeta a wſa ſwój ſorb. Šdasche ſo zyle poražena bycz a prajesche:

Josefo, ty nochzesch na mnje poſluchacž. Ale to je wſcho jene ſo Božej pomožu wſchitko nimo póndze. Sechze-li Bóh, ſažy pschindžesč a Khatržinka budze na tebie čzafacž.“

Khatržinka mieje wobjima a ſapocža plakacž. Ta plakach hisheze bôle, tak ſo tež ſenjeſ Gouldenej ſyly psches liza ronjachu.

Skónečnje wobaj woteñdžeschtaj. Čzeta mi hisheze pschimola:

„Wopýtaj naſu tola hisheze dwaj abo tſi raſy!“

„Haj, haj“, wotmolwic̄, durje ſacžniwſchi.

Njemožach ſo wjazy na nohomaj ſdžeržecž. Ženje hisheze njebečtajki njeſbožowny byl. Hisheze dženža ſo mi wutroba daji, hdyž na to ſpomnju.

(Pofracžowanje.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— W Budyskim wotrježu je ſo nětko pschesjenoež dobyla w nastupanju wólby do khězorstwoweſho ſejma. Dotalny ſastupjeſ, knjeſ Gráſa, je ſo nawabiež dał, ſo by ſažo jako ſejmſki ſapóžlanz wuſwolič ſa. S tym ſo naſhemu wotrježej njemérne wólbne hibanje ſalutuje; pschetož hdy bych ſo konſervative a reformariske hloſy roſpróſhile, by wulki ſtrach naſtał, ſo ſozialdemokratojo ſobu rěča. W pruskej Lužizy ſažo hrabja Arnim nad Mužako-wom do wólby ſtupi a ſo tež wěſče wuſwoli.

— W Šafkej ſo krala Albertowý fond hromadži ſi dopom-njeſcu na njeſapomnitého krala Alberta. Rosdželenje danje ſa ſtuk ſmilnoſeže ſo wudowje krala Alberta, jeho majestoseži kralo-wej wudowje, Karole, pschepoda.

— Dokelz běſche 28. februara njewjedro ſi blyſkanjom, mamý po ludowej wěrje hisheze nowu ſymu wocžakacž. A je ſo wjedro wot teho čzaža tež ſažo ſaſymnílo.

— Po powjetſzech profesora Buſka wot universitu w Chikago móže ſo Chikago jako „Babel naſchego čzaža“ wofnamjenicž. Do zyla ſo 40 rěčow w měſcze powjeda, ſi nich 14 wot wjazy hacž 10,000 ludži. Chikago, druhé najwjetſche čzefke město, tsecze najwjetſche ſchwedſke a pjate najwjetſche němske město. Nowiny wudawaju ſo w 10 wſchelakich rěčzach a Boža ſlužba ſo w 20 rěčzach džerži.

— Něhduscha kroňprynzeſha Luisa je ſo nětko na pschezo wot Girona dželila. Wona je ſo ſe ſwojej macjerju ſetkała a ſažo na Awstriku ſemju ſtuſila, ſo by we vili Toskana porodej na pschecžiwo hladala.